

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120210437
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8120210437.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. X. Z., nar. XX.XX.XXXX a mal. Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., R. Š., F. XC, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúce z rodičov: matky J. Z., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., R.Ž. Š., F. XC, právne zast. JUDr. Františkom Komkom, advokátom so sídlom Hlavná 27, Prešov a otca N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., R. Š., F. XC, právne zast. JUDr. Michalom Kizákom, advokátom so sídlom Masarykova 2, Prešov, v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 28P/216/2020-150 zo dňa 8.11.2021, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok vo výrokoch I. a III. tak, že zvyšuje výživné zo strany otca na mal. X. zo sumy 130,- eur mesačne na sumu 200 eur mesačne a na mal. Q. zo sumy 130,- eur mesačne na sumu 220,- eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 1.9.2020 opakovane do budúcnosti, čím mení rozsudok súdu prvej inštancie sp. zn. 27P/494/2016 zo dňa 22.11.2017 v časti výživného.

II. Dĺžné výživné zo strany otca za obdobie od 1.9.2020 do 30.11.2021 pre mal. X. vo výške 1.050,- eur a mal. Q. vo výške 1.350,- eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky v lehote 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. V prevyšujúcej zamietavej časti rozsudok potvrdzuje.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je návrh matky mal. na zvýšenie výživného na mal. deti X. a Q. Z..

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. m e n í rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 27P/494/2016 zo dňa 22.11.2017 v časti výživného na mal. deti tak, že zvyšuje výživné zo strany otca na mal. X. zo sumy 130,- Eur mesačne na sumu 160,- Eur mesačne a na mal. Q. zo sumy 130,- Eur mesačne na sumu 180,- Eur mesačne, ktoré bude otec poukazovať k rukám matky, vždy do 15 dňa v mesiaci vopred, počnúc 01.09.2020 opakovane do budúcnosti,

II. d l ž n é výživné zo strany otca na mal. X. za obdobie od 01.09.2020 do 30.11.2021 vo výške 450,- Eur a na mal. Q. za obdobie od 01.09.2020 do 30.11.2021 vo výške 750,- Eur, je otec povinný zaplatiť k rukám matky v lehote 1 mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

III. v prevyšujúcej časti návrh matky z a m i e t a,

IV. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

III. Obsah odvolania

3. V zákonom stanovenej lehote podala proti výrokom I., II., III.. rozsudku matka z dôvodu, že súd prvej inštancie nekonal v intenciách zrušujúceho uznesenia Krajského súdu Prešov sp. zn. 24CoP/51/2021 - 113 zo dňa 29.07.2021, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany resp. procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, ako aj že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok v časti výživného tak, že zvýši výživné zo strany otca na maloletú X. zo sumy 130,- Eur mesačne na sumu 300,- Eur mesačne a na maloletú Q. zo sumy 130,- Eur mesačne na sumu 300,- Eur mesačne, ktoré bude otec platiť k rukám matky vždy do 15.dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 01.09.2020 opakovane do budúcnosti.

4. Otec vo svojom písomnom vyjadrení navrhol rozsudok v jeho napadnutých častiach potvrdiť ako vecne správny.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudku bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a zistil, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie rozsudku a je dôvodný postup podľa § 388, zákona č. 160/ 2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

6. Podľa § 78 ods.1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

7. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

8. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá C.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

9. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavujú v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania.

10. Matka mal. detí v odvolaní namieta, hodnotenie súdu vo vzťahu k skúmaniu prevodu spoluvlastníckeho podielu 1/3-iny k dvojizbovému bytu ako aj vyplatenia sumy 42.000,- Eur na základe Dohody o vyporiadaní. Matka v rámci dohody vyplatila otcovi sumu 42.000,- Eur. Vyplatením tejto sumy došlo na strane otca maloletých detí k výraznému zlepšeniu jeho majetkových pomerov, ktoré jednak odôvodňujú a na druhej strane aj otca zavazujú k plateniu výživného vo zvýšenej miere. Súd v bode

35. odôvodnenia uviedol, že prostriedky z vyporiadania BSM nepovažuje za okolnosť majúcu vplyv na výšku výživovacej povinnosti. S týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje a dopĺňa, že zmena pomerov nemôže spočívať v tom, že otcovi bol vyplatený podiel na základe dohody o vyporiadaní BSM, pretože matka na jej základe nadobudla iné, vyrovnanému podielu zodpovedajúce hodnoty. Na peniaze, ktoré boli otcovi vyplatené v rámci vyporiadania BSM nemožno prihliadať. Nejde totiž o majetkový prírastok, ale finančný ekvivalent za majetok, ktorý otec spolu s matkou nadobudol počas trvania manželstva. Vyplatenie vyporiadacieho podielu otcovi zo zaniknutého BSM je teda okolnosťou, ktorá je pre určenie výživného pre maloleté deti bez právneho významu. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Hradci Králové zo dňa 3.10.2002, sp. zn. 23 Co 337/2001, Soudní rozhledy, č. 10, 2003, str. 351).

11. Matka v podanom odvolaní namieta záver súdu o tom, že otec sa finančne nepodieľal na nadobudnutí spoluvlastníckeho podielu 1/3-iny bytu a preto darovanie spoluvlastníckeho podielu matke nemá vplyv na jeho majetkové pomery. Má za to, že darovanie spoluvlastníckeho podielu 1/3-iny, ku ktorému došlo po rozvode manželstva a to i napriek tomu, že otec uznával, že do BSM patrí podiel 1/3-iny k 2 izbovému bytu bolo účelové, tendenčné a nezákonné, bolo v rozpore so záujmami maloletých detí a malo jediný cieľ a snahu, zmenšenie majetku na strane otca. Ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, otec nespochybnil, že po rozvode manželstva previedol svoj spoluvlastnícky podiel k bytu na svoju matku bezodplatne darovacou zmluvou. Predtým tento podiel nadobudol na základe kúpnej zmluvy v roku 2012, počas trvania manželstva s matkou mal. detí. Na rozdiel od záveru súdu prvej inštancie má odvolací súd za to, že tvrdenie otca o tom, že na kúpu jeho spoluvlastníckeho podielu boli použité prostriedky, ktoré poskytla výlučne jeho matka, neobstojí. Predmetnú nehnuteľnosť kupovala matka otca v podiele 2/3 a otec v podiele 1/3 k celku. Ak matka financovala kúpu celej nehnuteľnosti z vlastných prostriedkov, je nelogické, aby 1/3 nadobudol otec mal. detí. Skutočnosť, že v dohode o vyporiadaní BSM zo dňa 19.7.2021 (čl.161) je uvedené prehlásenie matky (bývalej manželky) o tom, že sa do budúcna nebude domáhať vyslovenia relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy, ktorou otec (bývalý manžel) previedol svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti na jeho matku, napriek tomu, že sa nejednalo o bežnú vec a súhlas k darovaniu zo strany bývalej manželky nebol daný. Tieto okolnosti nadobudnutia a prevodu spoluvlastníckeho podielu otca k nehnuteľnosti svedčia o jeho účelovosti a je potrebné prijať záver, že na strane otca, ako rodiča povinného z výživného na mal. deti došlo bez dôležitého dôvodu k vzdaniu sa majetkového prospechu bez dôležitého dôvodu na úkor výživného. Preto súd pri určení výšky výživného mal vychádzať z fikcie, akoby otec tento majetok vlastnil.

12. Matka vo svojom odvolaní namieta, že súd nedostatočne zohľadnil výšku oprávnených potrieb mal. detí. Obe maloleté deti sú vzhľadom na svoj vek fyziologicky veľmi vyspelé, obidve dcéry majú telesnú výšku 183 centimetrov, aktívne sa zúčastňujú aj mimoškolských aktivít, sú registrovanými športovkyňami volejbalového klubu Prešov hrajúci prvú volejbalovú ligu v SR, maloletá Q. je tak talentovaná, že je dokonca členkou reprezentačného volejbalového klubu Slovenskej republiky. Pravidelne sa zúčastňuje reprezentačných zrazov a vyžrebovaných reprezentačných volejbalových zápasov. Maloletá Q. vzhľadom na svoj zdravotný stav Dg.: K29.1 Akútna gastritída a stupeň a závažnosť tohto ochorenia v rámci realizácie edukačnej liečby musí dodržiavať šetriacu vysoko diétnu stravu a pravidelne pri liečbe používa „senzor na meranie glykémie“, kde jeden kus takéhoto senzora, ktorý vydrží 2 týždne činí sumu 58,- Eur t. j. mesačne náklady spojené s kúpou senzora predstavujú sumu 116,- Eur. Tieto senzory matka pre maloletú Lenku zakupuje z Českej republiky od príslušnej firmy, o čom predkladá faktúry za úhrady (8+7 kusov), ktoré slúžili na aplikáciu za mesiace júl až november 2021. Obe dcéry od mesiaca apríl 2021 absolvujú čelustno-ortopedické vyšetrenia, ktoré z pripojenej tabuľky a pokladničných dokladov o úhradách spolu predstavujú vynaložené ďalšie náklady 709,- Eur. Je potrebné taktiež uviesť, že ďalšie všetky osobné a nevyhnutné náklady pre obe deti na stravu, oblečenie, hygienu, vreckové, cestovné a pod., sú vynakladané najmenej vo výškach ako to matka vyšpecifikovala vo svojej tabuľke, ktorá sa nachádza v súdnom spise.

13. Odvolací súd vo vzťahu k ustáleniu výšky mesačných výdavkov detí ako osôb oprávnených z výživného poukazuje na zistený skutočný stav a skutočnosť, že mal. deti majú zvýšené výdavky detí v súvislosti s ich športovými aktivitami, na strane mal. Q. sú zvýšené výdavky aj v súvislosti s jej zhoršeným zdravotným stavom. Odvolací súd podporne poukazuje na vhodnosť pre účely určenia primeranej výšky výživného použitia materiálu Ministerstva spravodlivosti ČR z roku 2010 pod názvom „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudů v otázkách výživného na nezaopatřené děti“ (<https://justice.cz/web/msp?clanek=opatrovnicka-agenda>), podľa ktorého vekovej kategórii oprávneného dieťaťa 15-17 rokov zodpovedá 16 - 22%

čistého príjmu povinného rodiča. V prípade, ak má dieťa zvýšené výdavky, primeraná výška výživného sa posúva na hornú hranicu odporučeného rozmedzia, naopak, väčšie množstvo vyživovacích povinností je dôvodom pre použitie spodnej hranice.

14. Vychádzajúc z príjmov otca, ktorý preukázateľne dosahuje príjem zo zamestnania vo výške 970 Eur mesačne, odvolací súd má za to, že je na mieste, aby bol zaviazaný hradiť výživné na mal. X. vo výške 200 Eur mesačne, čo predstavuje 20% jeho čistého príjmu, a na mal. Q. vo výške 220 Eur mesačne, čo predstavuje 22,6% jeho príjmu. V prípade Q. je súdom určené výživné vyššie, vzhľadom na jej zvýšené potreby, ktoré sú preukázané. Odvolací súd si uvedomuje, že takto určené výživné predstavuje 42,6% čistého príjmu otca, avšak pri určení výšky výživného prihliadol aj na to, že otec sa bez náležitého dôvodu zbavil majetku, spoluvlastníckeho podielu 1/3 k celku k 2 izbovému bytu. Z uvedených dôvodov súd postupom podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a III.

15. Zvýšením výživného vznikol otcovi mal. detí dlh na výživnom za obdobie od 1.9.2020 do 30.11.2021 vo výške 1.050 Eur na mal. X. a vo výške 1.350 Eur na mal. Q.. Odvolací súd určil lehotu splatnosti dlžného výživného na 60 dní od právoplatnosti rozsudku.

16. Podľa § 396 ods. 2 CSP rozhodoval odvolací súd o náhrade trov celého konania (prvoinštančné, odvolacie) a podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (CMP) žiadnemu z jeho účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).